

Valtuustoaloite

Naisten kokema väkivalta ja aikuisten vapaaehtoinen opiskelu- ja harrastustoiminta hyvinvointikertomuksiin

Aloite

- 1) Keusoten alueen Hyvinvointikertomuksen raportointiin lisätään naisten kokeman väkivallan tarkastelu, tilastointi ja ehkäisevät toimet, myös muun kuin lähisuhdeväkivallan osalta. Keusote vaikuttaa hyte-yhteistyössä niin, että myös jäsenkunnat tekevät näin omissa hyte-kertomuksissaan.
- 2) Keusote vaikuttaa hyte-yhteistyössä niin, että kunnat tarkastelisivat omissa hyvinvointikertomuksissaan aikuisten toimintakyvyn edistämistä ja säilymistä vapaaehtoisen opiskelu- ja harrastustoiminnan toteutumisella, erityisesti kuntien omien kansalais- ja työväenopistojen toiminnan osalta. Tämän voisi sisällyttää myös Keusoten hyte-kertomukseen.

Perustelut

Naisten kokema väkivalta

Ihmisoikeusjärjestö Amnesty International julkaisi 7.4.2021 maailman ihmisoikeustilannetta vuonna 2020 tarkastelevan vuosiraporttinsa. Raportissa todetaan, että Suomen ihmisoikeustilanteesta nousee esille erityisesti naisiin kohdistuva väkivalta, riittämätön sosiaali- ja perusturva sekä pakolaisten kohtelu.

Amnesty on todennut selvityksissään, että naisiin kohdistuvan väkivallan laajuutta ei tunnusteta kunnissa. Riskiryhmiä ovat erityisesti tytöt ja nuoret naiset, vammaiset, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt, maahanmuuttajanaiset ja seksuaalista väkivaltaa kokeneet.

Amnestyn raportin mukaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ei torjuta riittävästi. Kuntapäättäjät toivovat tähän velvoittavaa lakia. Vuoden 2020 lopulla Sanna Marinin hallitus julkaisi naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan toimintaohjelman.

Seuraavassa on muutama Amnestyn raportista poimittu ehdotus siitä, mitä pitäisi tehdä:

- Strateginen ohjelmatyö sisältää tavoitteet niin tiedonkeruuta, moniammatillista yhteistyötä, väkivallan ehkäisyä kuin tukipalveluja koskien.
- Kuntien väkivaltatyöhön varataan asianmukaiset resurssit, kuten riittävät tilat, työntekijät ja budjettivarat.
- Väkivaltaa kokeneiden keskinäinen erilaisuus ja erityistarpeet huomioidaan väkivallan vastaisissa toimissa, erityisesti palvelujen kehittämisessä. Palveluiden tulee olla saavutettavia kaikille; vammaisille, maahanmuuttajataustaisille, paperittomille, ikäihmisille, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille ja muille ryhmille.

- Päivitetty tieto naisiin kohdistuvan väkivallan ilmiöistä sekä moniammatillisesta ennaltaehkäisystä ja puuttumisesta tulee sisällyttää peruskoulutukseen niin neuvoloissa, varhaiskasvatuksessa ja oppilaitoksissa kuin laajemmin sote-aloilla sekä poliisissa.
- Valtakunnalliset Tunnista, turvaa ja toimi -suositukset ovat tärkeä työkalu lähisuhdeväkivallan vastaisen työn rakenteiden luomiseksi kuntiin, mutta ne tunnetaan heikosti. Joissakin kunnissa on väkivaltatyön koordinaattoreita.

Aikuisten vapaaehtoinen opiskelu- ja harrastustoiminta

Vapaa sivistystyö on tutkintoon tähtäävien opintojen ulkopuolella ihmisten pääasiallinen työhön liittymätön kouluttautumisen tapa. Se on tärkeää sekä oman osaamisen kehittämisen että hyvinvoinnin mahdollistajana.

Kansalais- ja työväenopistot tarjoavat kielten, taiteiden, käden taitojen, yhteiskunnallisten aiheiden, digipalveluiden ym. opiskelua ja monipuolisia liikuntaryhmiä, myös senioreille. Tarjontaa voisi vielä laajentaa ja osallistumismaksut pitää kohtuullisina. Myös Keusote voisi järjestää hyte-toimintoihin, erityisesti digipalveluiden käyttöön opastavaa ja neuvovaa koulutusta ja yhteisiä ryhmiä yhteistyössä opistojen kanssa.

Opistojen tarjonta on olennainen osa hyvinvointitoimintaa. Työssäkäyvien ohella palveluita käyttävät runsaasti työttömät ja eläkeläiset. Opistot tarjoavat kognitiivisen ja fyysisen toimintakyvyn edistämisen ja ylläpidon lisäksi myös sosiaalista yhdessäoloa ja mielen virkistystä. Niillä on merkittävä masennusta ja toimintakyvyn alenemista ehkäisevä vaikutus.

Kuntayhtymän valtuutettu
Ritva Poikela, VAS